

«ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Σχολείο 21ου αιώνα) – Πιλοτική Εφαρμογή, στους Άξονες Προτεραιότητας 1,2,3 -Οριζόντια Πράξη»

Πιλοτική εφαρμογή του Ενιαίου Προγράμματος Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες (ΕΠΣ- ΞΓ)

Τεύχος εκπαιδευτικού
2^ο τριήμερο επιμόρφωσης
Φεβρουάριος-Μάρτιος 2012

Ευδοκία Καραβά
Επίκουρη Καθηγήτρια ΤΑΓΦ, ΕΚΠΑ
Επιστημονική Υπεύθυνη του Προγράμματος Επιμόρφωσης

**2^Ο ΤΡΙΗΜΕΡΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΠΣ-ΞΓ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ**

1^Η ΜΕΡΑ:

	ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
9.00- 9.45 9.45-10.30	Αποτίμηση της πιλοτικής εφαρμογής έως τώρα. Συζήτηση
10.30 – 11.00	Διάλειμμα
11.00 – 11.45 11.45 – 12.30	Η Πλατφόρμα του Ψηφιακού Σχολείου Ο εμπλουτισμός των βιβλίων Αγγλικής - Γαλλικής
12.30- 13.00	Διάλειμμα
13.00 – 13.45 13.45- 14.30	Οι νέες προδιαγραφές για τις προαγωγικές/απολυτήριες εξετάσεις Γυμνασίου. Η σύνδεση της εκπαίδευσης με το ΚΠΓ
14.30- 15.45	Τα Αγγλικά στην Α, Β και Γ Δημοτικού

2^Η ΜΕΡΑ:

	ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
9.00- 9.45 9.45-10.30	Αξιολόγηση γλωσσομάθειας: Τι, Πως και Γιατί Δραστηριότητες 1,2,3,4
10.30 – 11.00	Διάλειμμα
11.00 – 11.45 11.45 – 12.30	Σχεδιάζοντας τεστ για την ξενόγλωσση τάξη Δραστηριότητες 5,6
12.30- 13.00	Διάλειμμα
13.00 – 13.45 13.45- 14.45	Σχεδιάζοντας τεστ για την ξενόγλωσση τάξη Δραστηριότητες 7,8,9

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Δραστηριότητα 1: Κατανοώντας τις μορφές αξιολόγησης

Δραστηριότητα 2: Κατανοώντας τα είδη εξέτασης

Δραστηριότητα 3: Για ποιους λόγους είναι σημαντική η αξιολόγηση και γιατί

Δραστηριότητα 4: Κατανοώντας τα είδη εγκυρότητας

Δραστηριότητα 5: Αξιολογώντας ερωτήματα κλειστού τύπου

Δραστηριότητα 6: Αναγνωρίζοντας είδη ερωτημάτων κλειστού τύπου

Δραστηριότητα 7: Αναλύοντας και αξιολογώντας την εκφώνηση ερωτημάτων για την παραγωγή γραπτού λόγου

Δραστηριότητα 8: Προσδοκίες ως προς τα χαρακτηριστικά του παραγόμενου κειμένου

Δραστηριότητα 9: Συγκρίνοντας σχάρες βαθμολόγησης για την παραγωγή γραπτού λόγου

Παρουσίαση 1: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑΣ: ΠΩΣ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ

Δραστηριότητα 1: Κατανοώντας τις μορφές αξιολόγησης

Ταιριάξτε την μορφή αξιολόγησης με τον ορισμό της

1) Συνεχής αξιολόγηση (Continuous assessment)	Α) αφορά σε παρατηρήσεις που γίνονται από τον εκπαιδευτικό και του επιτρέπουν να καθορίσει το βαθμό στον οποίο οι μαθητές γνωρίζουν ή είναι σε θέση να κάνουν μια δραστηριότητα / εργασία. Συμπεριλαμβάνει όλες εκείνες τις δραστηριότητες (που δίνονται από τους εκπαιδευτικούς στους μαθητές) και οι οποίες παρέχουν πληροφορίες που χρησιμοποιούνται ως ανατροφοδότηση, με απώτερο σκοπό τη βελτίωση της διδασκαλίας ώστε να καλύπτει τις ανάγκες των μαθητών. Μπορεί επίσης να περιλαμβάνει αξιολόγηση του εκπαιδευτικού, ανατροφοδότηση, πρόσθια τροφοδότηση (feed-forward).
2) Διαμορφωτική αξιολόγηση (Formative assessment)	Β) συνήθως διενεργείται μετά την ολοκλήρωση μιας ή περισσότερων μαθησιακών ενοτήτων, μιας δραστηριότητας ή ενός σχεδίου μαθήματος με σκοπό να αξιολογήσει την αποκτηθείσα γνώση και τις νέες δεξιότητες σε μία δεδομένη χρονική στιγμή. Συνήθως εξυπηρετεί στην απόδοση βαθμολογίας ή την διαμόρφωση κρίσης για τα επιτεύγματα ενός μαθητή.
3) Αθροιστική/ Τελική αξιολόγηση (Summative assessment)	Γ) αφορά σε δραστηριότητες που κάνουν οι μαθητές κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Διεξάγεται στα χρονικά πλαίσια της διδασκαλίας και συνεισφέρει στην τελική αξιολόγηση.
4) Αυτό-αξιολόγηση (Self-assessment)	Δ) συμβαίνει όταν οι μαθητές κρίνουν ο ένας τη δουλειά του άλλου με βάση συγκεκριμένα κριτήρια αναφοράς. Μπορεί να επιτευχθεί με τη χρήση διάφορων στρατηγικών. Η διαδικασία αυτής της αξιολόγησης πρέπει να διδάσκεται στους μαθητές και πρέπει να τους δίνεται στους μαθητές η δυνατότητα να την εφαρμόζουν συχνά σε ένα υποστηρικτικό και ασφαλές περιβάλλον.
5) αξιολόγηση από τους συμμαθητές (Peer assessment)	Ε) η οποία λαμβάνει χώρα όταν ένα όργανο μέτρησης είναι αυτό-διαχειριζόμενο και έχει στόχο να παρέχει α) ανατροφοδότηση ανα 36 WORLD TRAVEL ♦ NOVEMBER 2007 παρα να συσχετίσει αποτελέσματα επιτυχίας/αποτυχίας. Οι μαθητές εμπλέκονται σε μία συστηματική παρακολούθηση της προόδου τους και των επιτευγμάτων τους με στόχο τη βελτίωση τους. Μπορεί επίσης να περιλαμβάνει σύγκριση με ένα πρότυπο, με κριτήρια επιτυχίας, ή άλλα κριτήρια, ή επίσης να αποτελεί κριτική

	για τη δουλειά κάποιου και περιγραφή των επιτευγμάτων του.
--	--

1/	2/	3/	4/	5/
----	----	----	----	----

Δραστηριότητα 2: Κατανοώντας τα είδη εξέτασης

Ταιριάζετε τα είδη εξέτασης με τον ορισμό τους

1. Αξιολόγηση της επίδοσης (achievement testing)	A. Η εξέταση αυτή περιλαμβάνει την άμεση, συστηματική παρατήρηση της πραγματικής χρήσης της γλώσσας κάποιου μαθητή (ή παραδείγματα επιδόσεων μαθητών) και τη βαθμολόγηση αυτής της επίδοσης σύμφωνα με τα προκαθορισμένα κριτήρια. Οι μαθητές αξιολογούνται ως προς το αποτέλεσμα καθώς επίσης και ως προς τη διαδικασία που ακολουθείται για τη διεκπεραίωση μιας περίπλοκης εργασίας ή της δημιουργίας ενός τελικού προϊόντος.
2. Αξιολόγηση επικοινωνιακών δεξιοτήτων (communicative testing)	B. Στόχος της εξέτασης είναι η μέτρηση της ικανότητας κατανόησης και παραγωγής σε συγκεκριμένο επίπεδο γλωσσομάθειας στην ξένη γλώσσα που ορίζεται από φωνολογικά, λεξιλογικά, γραμματικά, κοινωνιο-γλωσσικά συστατικά και συστατικά λόγου. Για να μετρηθούν και να γίνουν ορατές οι ικανότητες των εξεταζόμενων, κρίνεται απαραίτητο οι εξεταστές να στραφούν στη διερεύνηση της γλωσσικής χρήσης, η οποία φανερώνει τις ικανότητες τους.
3. Αξιολόγηση ικανοτήτων (competence testing)	C. Οι επικοινωνιακές εξετάσεις είναι διαδραστικές, μη προβλέψιμες (δηλαδή, οι απαντήσεις δεν μπορούν να προβλεφθούν όπως σε φυσικά περιβάλλοντα επικοινωνίας), αυθεντικές και ελέγχουν την επικοινωνιακή ικανότητα η οποία περιλαμβάνει τα εξής: γραμματική ικανότητα, κοινωνιογλωσσική ικανότητα, στρατηγική ικανότητα
4. Διαγνωστική αξιολόγηση (diagnostic testing)	D. Χρησιμοποιείται σε διάφορα στάδια του μαθήματος με σκοπό να καθορίσει την πρόοδο των μαθητών μέχρι τη δεδομένη χρονική στιγμή και να διερευνήσει τι έχουν μάθει.
5. Αξιολόγηση της χρήσης της γλώσσας (performance testing)	E. στοχεύει στη μέτρηση των ψυχολογικών χαρακτηριστικών, όπως η προσωπικότητα, η ευφυΐα, το ταλέντο, η ικανότητα, η γνώση, οι δεξιότητες, καταλήγοντας σε συμπεράσματα σχετικά με τη φύση της ικανότητας που ελέγχεται (π.χ. το ότι αυτή είναι μονοδιάστατη και κανονικά κατανεμημένη). Περιέχει πολλές ξεχωριστές ερωτήσεις.
6. Αξιολόγηση	F. Χρησιμοποιείται για να μετρήσει τη γενική γνώση των

προόδου (progress testing)	μαθητών για τη γλώσσα, τις ικανότητες ή τις δεξιότητες τους χωρίς να αναφέρεται σε κάποιο συγκεκριμένο μάθημα. Κάποια τεστ γλωσσομάθειας δείχνουν εάν οι μαθητές ή άλλοι έξω από το επίσημο εκπαιδευτικό σύστημα, έχουν φτάσει σε ένα συγκεκριμένο επίπεδο γλωσσικής ικανότητας. Άλλα τεστ έχουν σχεδιαστεί για να δείξουν κατά πόσο οι υποψήφιοι είναι ικανοί να χρησιμοποιούν τη γλώσσα σε συγκεκριμένους τομείς, όπως η ιατρική, ο τουρισμός, κτλ. Τέτοιου είδους εξετάσεις ονομάζονται Εξετάσεις για Ειδικούς Σκοπούς (<i>Specific Purposes tests</i>).
7. Αξιολόγηση και πιστοποίηση γλωσσομάθειας (Proficiency testing)	Γ. στοχεύει στην αναγνώριση των αδυναμιών του μαθητή. Αυτές οι εξετάσεις μπορεί να είναι αρκετά γενικές και να δείχνουν, για παράδειγμα, εάν κάποιος μαθητής χρειάζεται βοήθεια σε μία από τις τέσσερις γλωσσικές δεξιότητες, ή μπορεί να είναι πιο συγκεκριμένες και να στοχεύουν στην ανίχνευση των αδυναμιών του μαθητή στη χρήση της γραμματικής.
8. Ψυχομετρική αξιολόγηση (Psychometric testing)	Η. Χρησιμοποιείται για να καθορίσει το κατά πόσο οι μαθητές έχουν κατακτήσει το περιεχόμενο του μαθήματος και πως πρέπει να συνεχίσουν. Το περιεχόμενο αυτού του είδους της αξιολόγησης, που συνήθως διεξάγεται στο τέλος μίας σειράς μαθημάτων, βασίζεται στο αναλυτικό πρόγραμμα ή στο διδακτικό εγχειρίδιο.

1/	2/	3/	4/	5/	6/	7/	8/
----	----	----	----	----	----	----	----

Δραστηριότητα 3: Για ποιους είναι σημαντική η αξιολόγηση και γιατί.

Σημειώστε για ποιους λόγους είναι σημαντική η αξιολόγηση μαθητών για καθέναν από τους παρακάτω:

■ για το μαθητή

■ για τον εκπαιδευτικό

- για τους γονείς

- για τις εκπαιδευτικές αρχές (educational authorities)

- για το δυνητικό εργοδότη

Δραστηριότητα 4: Κατανοώντας τα είδη εγκυρότητας.

Ταιριάζτε το είδος εγκυρότητας με τον ορισμό του

1. Εγκυρότητα περιεχομένου (Content validity)	A. Μία εξέταση θεωρείται ότι έχει κατασκευαστική εγκυρότητα όταν οι βαθμολογίες μπορούν να φανερώσουν τη θεωρία για τη φύση της εξέτασης ή τη σχέση της με άλλες εξετάσεις. Μπορεί να προβλεφθεί, για παράδειγμα, ότι δύο έγκυρες εξετάσεις κατανόησης προφορικού λόγου θα κατατάξουν τους υποψήφιους με τον ίδιο τρόπο, αλλά η καθεμία θα έχει μια πιο αδύναμη σχέση με την βαθμολογία σε ένα τεστ που εξετάζει την γραμματική ικανότητα.
2. Κατασκευαστική εγκυρότητα (Construct validity)	B. Ένας τύπος εγκυρότητας που βασίζεται στο βαθμό με τον οποίο μία εξέταση προβλέπει με ακρίβεια την μελλοντική επίδοση των εξεταζομένων. Μία εξέταση θα έχει προγνωστική εγκυρότητα όταν τα αποτελέσματα της εξέτασης προβλέπουν την ικανότητα εκμάθησης μίας δεύτερης ή ξένης γλώσσας.
3. Εμπειρική εγκυρότητα (Empirical validity).	C. Οδηγούμαστε σε αυτή μετά από σύγκριση μιας εξέτασης με κάποια κριτήρια για να βρεθεί η καταλληλότητά της.
4. Φαινομενική εγκυρότητα (Face validity)	D. Μία εξέταση θεωρείται ότι έχει αυτήν την εγκυρότητα όταν οι δοκιμασίες που την απαρτίζουν αποτελούν ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα για να εξετασθεί μια ικανότητα. Αυτές οι δοκιμασίες συνδέονται συχνά με το πρόγραμμα διδασκαλίας ή το μάθημα.
5. Προγνωστική	E. Δηλώνει κατά πόσον μία εξέταση θεωρείται από

εγκυρότητα (Predictive validity).	τους υποψήφιους ή από αυτούς που την επιλέγουν εκ μέρους των υποψηφίων ένας αποδεκτός τρόπος για να αξιολογηθεί η ικανότητα στην οποία επιθυμούν να αξιολογηθούν. Πρόκειται περισσότερο για υποκειμενική κρίση, παρά για αντικειμενική ανάλυση της εξέτασης και θεωρείται συχνά η σωστή μορφή εγκυρότητας.
--	--

1/	2/	3/	4/	5/
----	----	----	----	----

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ 2: ΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΣ ΤΕΣΤ ΓΙΑ ΤΗΝ ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΤΑΞΗ

Δραστηριότητα 5: Αξιολογώντας ερωτήματα κλειστού τύπου

A) Τι να προσέξετε στο σχεδιασμό ερωτημάτων κλειστού τύπου

Θέμα ερώτησης (Stem)

1. Είναι το θέμα της ερώτησης απλό και περιεκτικό;
2. Είναι το θέμα της ερώτησης απαλλαγμένο διπλή άρνηση ή άλλες πολύπλοκες εκφράσεις/διατυπώσεις;
3. Αξιολογεί το θέμα της ερώτησης αυτό για το οποίο έχει σχεδιαστεί;
4. Απουσιάζουν στοιχεία που φανερώνουν τη σωστή απάντηση;
5. Επαναλαμβάνει το θέμα της ερώτησης υλικό που έχει διδαχθεί στην τάξη; Εάν ναι, είναι αυτό επιθυμητό;

Οι εναλλακτικές απαντήσεις

1. Είναι οι παραπλανητές (distractors) στην ίδια γραμματική και σημασιολογική κατηγορία με τη σωστή απάντηση;
2. Είναι οι εναλλακτικές απαντήσεις συμβατές γραμματικά με το θέμα του ερωτήματος;
3. Είναι όλες οι εναλλακτικές απαντήσεις το ίδιο «ελκυστικές»;
4. Είναι όλες οι εναλλακτικές απαντήσεις το ίδιο δύσκολες, πολύπλοκες και μεγάλες;
5. Υπάρχουν μόνο μία σωστή απάντηση;
6. Ταιριάζει η διατύπωση των απαντήσεων με το θέμα του ερωτήματος;
7. Θα μπορούσε κάποιος να εξαγάγει κάποιος τη σωστή απάντηση από τη γενικότερη πρότερη γνώση που έχει;
8. Είναι οι εναλλακτικές απαντήσεις όσο απλές πρέπει να είναι;
9. Μπορεί η απάντηση στο συγκεκριμένο ερώτημα να βγει από κάποιο άλλο;

B) Με βάση τις πληροφορίες για το σχεδιασμό ερωτημάτων κλειστού τύπου, βρείτε ποια προβλήματα παρουσιάζουν οι παρακάτω ερωτήσεις κλειστού τύπου.

Ερώτημα	Παρατηρήσεις
---------	--------------

She watched her carefully _____ her coat on. a. put b. puts c. to put d. while putting	
Which of the following is not true?	
Jane <i>donated</i> a candelabrum to the charity bazaar. a. gave b. sold c. sent d. wore	
Charlie is always late for school, so his mother is going to buy an _____ clock for him. a. ring b. alarm c. morning d. bell	
Choose the best definition for the underlined word: Mary is a very <i>bright</i> student; she got As in all of her courses. a. Difficult b. Erudite c. Shiny d. friendly	
He left the office early _____ he could do some shopping. a. so b. if c. unless d. that	
When tourists from Canada go to Florida on vacation, they travel _____. a. North b. West c. East d. south	
Robert went to the hospital a. because he wanted to visit his sick brother	

b. because he wanted to have his leg examined c. because he was a volunteer worker in the gift shop d. because his brother has asked him to	
---	--

Δραστηριότητα 6: Αναγνωρίζοντας είδη ερωτημάτων κλειστού τύπου

Η παρακάτω λίστα περιλαμβάνει τις πιο συνηθισμένες τεχνικές ερωτημάτων κλειστού τύπου (1-10). Αντιστοιχίστε την κάθε τεχνική με το κατάλληλο παράδειγμα από τη δεξιά στήλη.

ΤΕΧΝΙΚΗ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ
1. Μετατροπή	a. <i>I want you to finish the work before you leave.</i> Rewrite including the word completely
2. Συμπλήρωση κενού	b. Form the following items into one sentence: boils/one/degree/water/at/hundred/celsius
3. Κενό και στοιχείο	c. Complete the following sentence: I _____ (write) to him yesterday.
4. Σύνδεση στοιχείων	d. Complete the following sentence: I'm going home at six o'clock.
5. Αντικατάσταση στοιχείων	e. Is the meanin of these two sentences the same of different? (i) She stopped talking to him. (ii) She stopped to talk to him
6. Προσθήκη νέου στοιχείου	f. We may go to Greece. It is more likely that we'll go to Italy. Rewrite as one sentence.
7. Τακτοποίηση στοιχείων ή εύρεση σειράς	g. Put each of the following words into the correct column: bed, bus, car, chair, cow, desk, dog animals furniture transport
8. Αντιστοίχιση στοιχείων	h. Choose the best answer. Water _____ of hydrogen and oxygen. a. is consisting b. consists c. consisting d. consisted
9. Διπλή επιλογή	i. It would be even sillier to ask no questions

	at all. Rewrite using <i>foolish</i> .
10. Πολλαπλή επιλογή	j. The teacher gave two books to every pupil. Rewrite: The teacher gave all _____.

1/	2/	3/	4/	5/	6/	7/	8/	9/	10/
----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

Δραστηριότητα 7: Αναλύοντας και αξιολογώντας την εκφώνηση ερωτημάτων για την παραγωγή γραπτού λόγου

- 1) Παρακάτω θα βρείτε την εκφώνηση του θέματος για την παραγωγή γραπτού λόγου στις Πανελλήνιες Εξετάσεις για την Αγγλική γλώσσα. Με βάσει τις προδιαγραφές για τη σύνταξη θεμάτων, προσδιορίστε κατά πόσο η εκφώνηση περιέχει τις απαιτούμενες πληροφορίες

TASK: Imagine that you work for a tourist agency and you have been asked to prepare a leaflet for foreign visitors about one of your country's tourist destinations. Choose the destination and write a text for this leaflet (about 200 words) promoting the tourist destination. Your text should include the following information:

- ✓ Where this place is
- ✓ What time or period of the year is it better to visit this place
- ✓ What attractions this place is famous for
- ✓ What tourists can do there.

- 2) Παρακάτω θα βρείτε την εκφώνηση ενός θέματος για την παραγωγή γραπτού λόγου επιπέδου B1 στα Αγγλικά. Το θέμα αποδείχθηκε προβληματικό. Μπορείτε να βρείτε γιατί;

ACTIVITY 1

Every month the magazine *Teens International* runs a contest. Hundreds of people from all over the world take part but only one person wins a trip to an exotic country! As you can see below, last month Maria Monterubio won. Imagine you are Elena or Costas Spanoudis and you're taking part in the competition this month. Use the text below as a model, but write an **original** text (100 words), **describing** the person who's had the biggest influence on your life.

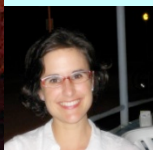
Teens International, April 2008

The WHO'S INFLUENCED YOU contest

Send us your answer and win a trip to an exotic place!

April 2008 contest winner

Maria Monterubio

The person who has had the most influence on my life is a teacher at primary school. Her name was Amanda Cooper and she was kind and funny. She was about 40 at the time, I guess, but she always seemed older to us. She had a lovely voice and a big smile. She always encouraged us but me especially because I was new at that school and very shy. My parents and I had just moved to Rome and they were very busy. I didn't know anybody and was lonely. Mrs Cooper helped me make friends and do well in school. I will always remember her.

Δραστηριότητα 8: Προσδοκίες ως προς τα χαρακτηριστικά του παραγόμενου κειμένου

Παρακάτω θα βρείτε κριτήρια αξιολόγησης για την παραγωγή γραπτού λόγου. Με βάση την εκφώνηση του θέματος για την παραγωγή γραπτού λόγου στις Πανελλήνιες Εξετάσεις για την Αγγλική γλώσσα (δραστηριότητα 7α) προσδιορίστε τις προσδοκίες σας ως προς τα χαρακτηριστικά του παραγόμενου κειμένου (τι περιμένουμε να παράγουν οι υποψήφιοι ως προς τα παρακάτω κριτήρια)

Κριτήριο αξιολόγησης	Χαρακτηριστικά του παραγόμενου κειμένου
Κάλυψη του θέματος	
Επικοινωνιακός στόχος του κειμένου	
Οργάνωση κειμένου	
Συνοχή και συνεκτικότητα λόγου	
Λεξιλόγιο	
Γραμματική και σύνταξη	
Καταλληλότητα λεξιλογικών και γραμματικών δομών	

Δραστηριότητα 9: Συγκρίνοντας σχάρες βαθμολόγησης για την παραγωγή γραπτού λόγου

Πριν αποφασιστούν τα κριτήρια βαθμολόγησης για την παραγωγή γραπτού λόγου στις Πανελλήνιες Εξετάσεις για την ξένη γλώσσα μία πειραματική μέλετη σχεδιάστηκε στο Κέντρο Έρευνας για την Αγγλική (RCEL) του Τμήματος Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΕΚΠΑ(με επιστ. Υπεύθυνη την καθ. Β. Δενδρινού και επιστ. συνεργάτιδα τη Β. Οικονομίδου, Υποψήφια Διδάκτωρ του Τμήματος Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας & Επιστ. Συνεργάτης του RCEL).

Η μελέτη αφορά την αποτελεσματικότητα διαφορετικών εργαλείων (σχάρες και κριτήρια αξιολόγησης) που χρησιμοποιήθηκαν για τη βαθμολόγηση της «έκθεσης» (Παραγωγή γραπτού λόγου) του ειδικού μαθήματος των Πανελληνίων Εξετάσεων και ειδικότερα της αγγλικής.

Το πείραμα αποσκοπούσε στον έλεγχο της αποτελεσματικότητας τεσσάρων διαφορετικών τρόπων βαθμολόγησης:

- Α) εμπειρική βαθμολόγηση
- Β) ολιστική βαθμολόγηση
- Γ) αναλυτική βαθμολόγηση (με 8 κριτήρια)
- Δ) αναλυτική βαθμολόγηση (με 4 κριτήρια).

Απώτερος στόχος ήταν η ανάδειξη της πιο έγκυρης, αξιόπιστης και εύχρηστης σχάρας βαθμολόγησης για την περίπτωση των Πανελληνίων Εξετάσεων. Για το λόγο αυτό, ζητήθηκε από έντεκα (11) καθηγητές της αγγλικής γλώσσας να βαθμολογήσουν δέκα (10) γραπτά από τρεις (3) διαφορετικές δοκιμασίες.

Παρακάτω θα βρείτε τις τρεις σχάρες βαθμολόγησης που χρησιμοποιήθηκαν στο πείραμα (Α= αναλυτική βαθμολόγηση με 8 κριτήρια, Β= αναλυτική βαθμολόγηση με 4 κριτήρια, και Γ= Ολιστική βαθμολόγηση). Μελετήστε την κάθε σχάρα και πείτε την γνώμη σας για αυτήν. Ποια σχάρα θεωρείτε πιο αξιόπιστη και γιατί;

ΣΧΟΛΙΑ

Κριτήρια αξιολόγησης παραγωγής γραπτού λόγου και Σχάρα Βαθμολόγησης Α

Οι υποψήφιοι που θα συμμετάσχουν στην εξέταση (8) βαθμολογούνται με βαθμούς 0-5 (0 είναι η χαμηλότερη βαθμολογία και 5 η υψηλότερη). Ο συνολικός αριθμός των βαθμών που μπορεί να πάρει ο υποψήφιος είναι 40.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΜΟΝΑΔΕΣ 0-5
1. ΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ Το γραπτό του υποψήφιου καλύπτει το θέμα; Έχει γραφτεί σύμφωνα με τις οδηγίες; Κάνει χρήση των ερεθισμάτων (που τυχόν ορίζονται); Έχει παράγει το σωστό τύπο κειμένου (λ.χ. άρθρο, ηλεκτρονικό μήνυμα, βιβλιοπαρουσίαση); Ανταποκρίνεται στο ρόλο που ορίζεται για τον συγγραφέα και τον αναγνώστη;	
2. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ Επιτυγχάνεται ο επικοινωνιακός στόχος του γραπτού όπως ορίζεται στην εκφώνηση (λ.χ. να προσκαλέσει, να παραπνευθεί, να υποστηρίξει μια άποψη, να ζητήσει εξηγήσεις);	
3. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ Η οργάνωση του γραπτού του υποψήφιου ταιριάζει με τον τύπο του κειμένου που του έχει ζητηθεί; Για παράδειγμα, εφόσον ζητείται άρθρο εφημερίδας, το γραπτό έχει τίτλο, εισαγωγική παράγραφο, κύριο μέρος και επίλογο; Εφόσον ζητείται κείμενο οδηγιών, το γραπτό είναι οργανωμένο με διακριτικά ή αρίθμηση;	
4. ΣΥΝΟΧΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΛΟΓΟΥ Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο γραπτό του υποψήφιου παρουσιάζονται με μια λογική σειρά; Οι συνδετικές λέξεις ή φράσεις που επιλέγονται στο γραπτό χρησιμοποιούνται σωστά και ταιριάζουν στο κείμενο που ζητείται;	
5. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ Χρησιμοποιείται το λεξιλόγιο που απαιτείται για την ανάπτυξη του θέματος που ορίζει η εκφώνηση; Οι λέξεις και εκφράσεις που επιλέγονται αποδίδουν το σωστό νόημα; Χρησιμοποιείται ποικιλία λεξιλογίου ανάλογα με το θέμα;	
6. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΗ Η γλώσσα που χρησιμοποιείται είναι γραμματικά και συντακτικά ορθή; Τα τυχόν γραμματικά και συντακτικά λάθη παραβιάζουν του βασικούς κανόνες της γλώσσας; Παρεμποδίζουν την επικοινωνία;	
7. ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑ ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΛΟΓΩΝ Έχουν γίνει οι κατάλληλες λεκτικές, φράστικές και γραμματικές επιλογές, δηλ. επιλογές που ταιριάζουν στο ύφος του γραπτού που ορίζεται στην εκφώνηση; Έχουν χρησιμοποιηθεί απλές ή σύνθετες δομές και σύνταξη έτσι που να ταιριάζει στο γραπτό που ζητά η εκφώνηση; Για παράδειγμα, εφόσον ζητείται μία επίσημη επιστολή, χρησιμοποιείται επίσημο λεξιλόγιο, δευτερεύουσες προτάσεις, παθητική φωνή κτλ.;	

8. ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ - ΣΤΙΞΗ

Η ορθογραφία είναι σωστή; Τα τυχόν λάθη εμποδίζουν την αναγνωσιμότητα και προκαλούν πρόβλημα επικοινωνίας με το γραπτό του υποψήφιου; Ακολουθούνται οι κανόνες στίξης, έτσι ώστε να διευκολύνουν την επικοινωνία και την ομαλή μετάδοση των ιδεών;

ΣΥΝΟΛΟ

0=ΜΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΟ, 1=ΕΛΑΧΙΣΤΑ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΟ, 2=ΜΕΡΙΚΩΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΟ, 3=ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΟ, 4=ΠΟΛΥ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΟ, 5=ΑΡΙΣΤΟ

Μη βαθμολογήσιμη απάντηση, συνολικός βαθμός ερωτήματος μηδενικός (0) σε μία ή περισσότερες από τις παρακάτω περιπτώσεις:

1. Κενό απαντητικό τετράδιο ή μη αναγνώσιμη γραφή (κείμενο δυσανάγνωστο σε βαθμό που το καθιστά ακατανόητο)
2. Ακατανόητο κείμενο (ευανάγνωστο κείμενο αποτελούμενο από ασύνδετες λέξεις και φράσεις χωρίς νόημα)
3. Ανεπαρκής έκταση κειμένου (κείμενο που δεν δίνει αρκετά στοιχεία στον βαθμολογητή ώστε να αξιολογήσει τα επιμέρους κριτήρια)
4. Κείμενο εκτός θέματος (ευανάγνωστο κείμενο επαρκούς έκτασης για αξιολόγηση, που όμως δεν πραγματεύεται το ζητούμενο ερώτημα)

Κριτήρια αξιολόγησης παραγωγής γραπτού λόγου και Σχάρα Βαθμολόγησης Β

Το καθένα από τα παρακάτω τέσσερα (4) κριτήρια βαθμολογείται σε κλίμακα 0-5 (η οποία διευκρινίζεται παρακάτω). Ο τελικός βαθμός του θέματος είναι το άθροισμα των βαθμών των επιμέρους κριτηρίων με μέγιστη βαθμολογία το 20 (το οποίο στη συνέχεια διπλασιάζεται με τελική μέγιστη βαθμολογία το 40, π.χ. $20 \times 2 = 40$).

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΜΟΝΑΔΕΣ 0-5
1. ΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ Το γραπτό του υποψήφιου καλύπτει το θέμα και επιτυγχάνει τον επικοινωνιακό στόχο όπως ορίζεται στην εκφώνηση (λ.χ. να προσκαλέσει, να παραπνευθεί, να υποστηρίξει μια άποψη, να ζητήσει εξηγήσεις).	
2. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ Το γραπτό είναι οργανωμένο με τρόπο που να ταιριάζει στον ζητούμενο τύπο κειμένου (λ.χ. επιστολή, αναφορά, άρθρο εφημερίδας, κτλ.) Επιλέγονται οι σωστές και κατάλληλες συνδετικές λέξεις ή εκφράσεις για τη σύνδεση προτάσεων, παραγράφων κ.τ.λ. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο γραπτό του υποψήφιου παρουσιάζονται με μια λογική σειρά. Ακολουθούνται οι σωστοί κανόνες στίξης ώστε να διευκολύνουν την επικοινωνία και την ομαλή μετάδοση των ιδεών.	
3. ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑ ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΛΟΓΩΝ Χρησιμοποιείται το λεξιλόγιο που απαιτείται για την ανάπτυξη του συγκεκριμένου θέματος (π.χ. εκπαίδευση, περιβάλλον, спор, τέχνη, κλπ.). Οι λέξεις και εκφράσεις αποδίδουν το σωστό νόημα και είναι κατάλληλες για το κείμενο που παράγεται. Χρησιμοποιείται ποικιλία απλών και/ή σύνθετων δομών, όπως ταιριάζει στο κείμενο που ζητά η εκφώνηση.	

4. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ – ΣΥΝΤΑΞΗ-ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ Η γλώσσα που χρησιμοποιείται είναι γραμματικά και συντακτικά σωστή. Τα τυχόν γραμματικά ή συντακτικά λάθη παραβιάζουν κάποιους τυπικούς κανόνες της γλώσσας αλλά βγάζουν νόημα και δεν παρεμποδίζουν την επικοινωνία. Η ορθογραφία είναι σωστή και τα τυχόν ορθογραφικά λάθη είναι απλά σε επίπεδο τύπου και δεν προκαλούν πρόβλημα επικοινωνίας.	
ΣΥΝΟΛΟ	

0=ΜΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΟ, 1=ΕΛΑΧΙΣΤΑ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΟ, 2=ΜΕΡΙΚΩΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΟ, 3=ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΟ, 4=ΠΟΛΥ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΟ, 5=ΑΡΙΣΤΟ

Μη βαθμολογήσιμη απάντηση, συνολικός βαθμός ερωτήματος μηδενικός (0) σε μία ή περισσότερες από τις παρακάτω περιπτώσεις:

1. Κενό απαντητικό τετράδιο ή μη αναγνώσιμη γραφή (κείμενο δυσανάγνωστο σε βαθμό που το καθιστά ακατανόητο)
2. Ακατανόητο κείμενο (ευανάγνωστο κείμενο αποτελούμενο από ασύνδετες λέξεις και φράσεις χωρίς νόημα)
3. Ανεπαρκής έκταση κειμένου (κείμενο που δεν δίνει αρκετά στοιχεία στον βαθμολογητή ώστε να αξιολογήσει τα επιμέρους κριτήρια)
4. Κείμενο εκτός θέματος (ευανάγνωστο κείμενο επαρκούς έκτασης για αξιολόγηση, που όμως δεν πραγματεύεται το ζητούμενο ερώτημα)

Κριτήρια αξιολόγησης παραγωγής γραπτού λόγου και Σχάρα Βαθμολόγησης Γ

Παρακάτω περιγράφονται έξι (6) κατηγορίες γραπτών. Ο βαθμολογητής κρίνει ποια κατηγορία αντιπροσωπεύει το κάθε γραπτό και αναλόγως κρίνει τον τελικό βαθμό.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΜΟΝΑΔΕΣ
1. ΑΡΙΣΤΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ α) Το γραπτό του υποψήφιου καλύπτει το θέμα με αποτελεσματικότητα. Ακολουθεί τις οδηγίες και επιτυγχάνει τον επικοινωνιακό στόχο που ορίζεται στην εκφώνηση. β) Το γραπτό είναι πολύ καλά οργανωμένο με τρόπο που να ταιριάζει στο ζητούμενο τύπο κειμένου (π.χ. παράγραφοι, μικρές ενότητες με διακριτικά ή αρίθμηση). Ο λόγος ρέει με φυσικότητα. Ακολουθούνται οι κανόνες στίξης. Οι συνδετικές λέξεις ή φράσεις που επιλέγονται για να συνδέσουν προτάσεις ή παραγράφους είναι σωστές και κατάλληλες για την συγκεκριμένη περίπτωση επικοινωνίας. γ) Το γραπτό έχει πλούσιο λεξιλόγιο που χρησιμοποιείται σωστά. Χρησιμοποιούνται οι κατάλληλες γραμματικές – συντακτικές δομές που ταιριάζουν με το ύφος του γραπτού (π.χ. δευτερεύουσες προτάσεις, παθητική φωνή). δ) Η γλώσσα που χρησιμοποιείται είναι γραμματικά και συντακτικά σωστή. Η ορθογραφία είναι σωστή. Τυχόν λάθη δεν παρεμποδίζουν την επικοινωνία του μηνύματος.	36-40
2. ΠΟΛΥ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ α) Το γραπτό του υποψήφιου καλύπτει το θέμα αλλά κάποια σημεία δεν αναπτύσσονται επαρκώς. Γενικά, επιτυγχάνει τον επικοινωνιακό στόχο που ορίζεται στην εκφώνηση. β) Το γραπτό είναι καλά οργανωμένο με τρόπο που να ταιριάζει στο ζητούμενο τύπο κειμένου (π.χ. παράγραφοι, μικρές ενότητες με διακριτικά ή αρίθμηση). Ο λόγος ρέει με αρκετή φυσικότητα. Ακολουθούνται οι κανόνες στίξης στα περισσότερα σημεία. Οι περισσότερες συνδετικές λέξεις ή φράσεις που επιλέγονται για να συνδέσουν προτάσεις ή παραγράφους είναι σωστές και κατάλληλες. γ) Υπάρχει αρκετά πλούσιο λεξιλόγιο που σε γενικές	31-35

γραμμές χρησιμοποιείται σωστά. Χρησιμοποιούνται γενικά οι κατάλληλες γραμματικές – συντακτικές δομές. δ) Γενικά, η γλώσσα που χρησιμοποιείται είναι γραμματικά και συντακτικά σωστή, η ορθογραφία είναι σωστή. Υπάρχουν ελάχιστα γραμματικά, συντακτικά ή ορθογραφικά λάθη τα οποία δεν εμποδίζουν την αναγνωσιμότητα και την επικοινωνία.	
3. ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ α) Το γραπτό του υποψήφιου αναπτύσσει αρκετά σημεία του θέματος και γενικά επιτυγχάνει τον επικοινωνιακό στόχο που ορίζεται στην εκφώνηση. β) Το γραπτό είναι αρκετά καλά οργανωμένο ώστε να ταιριάζει στο ζητούμενο τύπο κειμένου (π.χ. παράγραφοι, μικρές ενότητες με διακριτικά ή αρίθμηση). Στα περισσότερα σημεία του γραπτού ο λόγος είναι αρκετά φυσικός. Γενικά, επιλέγονται οι σωστές και κατάλληλες συνδετικές λέξεις ή φράσεις. Σε μερικά σημεία ίσως να μην ακολουθούνται οι σωστοί κανόνες στίξης. γ) Υπάρχει αρκετά πλούσιο λεξιλόγιο αλλά μερικές από τις λέξεις που επιλέγονται δεν χρησιμοποιούνται σωστά. Μερικές επιλογές γραμματικών – συντακτικών δομών δεν είναι κατάλληλες. δ) Υπάρχουν μερικά γραμματικά, συντακτικά ή/και ορθογραφικά λάθη τα οποία, όμως, δεν εμποδίζουν την αναγνωσιμότητα και την επικοινωνία.	26-30
4. ΜΕΡΙΚΩΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ α) Το γραπτό του υποψήφιου δεν αναπτύσσει όλα τα σημεία του θέματος με αποτελεσματικότητα ή αναπτύσσει μερικά από αυτά. Ο επικοινωνιακός στόχος δεν επιτυγχάνεται εξ ολοκλήρου. β) Το γραπτό μπορεί να έχει αρχή, μέση και τέλος αλλά στο σύνολό του δεν είναι τόσο καλά οργανωμένο. Σε μερικά σημεία του γραπτού δεν ακολουθούνται οι σωστοί κανόνες στίξης. Οι συνδετικές λέξεις ή φράσεις που χρησιμοποιούνται δεν είναι πάντα ορθές ή κατάλληλες κι έτσι εμποδίζουν τη φυσική ροή του λόγου σε αρκετά σημεία του γραπτού. γ) Δεν υπάρχει πλούσιο λεξιλόγιο και αρκετές από τις λέξεις δεν χρησιμοποιούνται σωστά. Αρκετές επιλογές γραμματικών – συντακτικών δομών δεν είναι κατάλληλες. δ) Υπάρχουν αρκετά γραμματικά, συντακτικά ή/ και ορθογραφικά λάθη τα οποία σε μερικά σημεία εμποδίζουν την κατανόηση του νοήματος.	21-25
5. ΕΛΑΧΙΣΤΑ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ α) Το γραπτό του υποψήφιου αναπτύσσει λίγα σημεία του θέματος και όχι τόσο ικανοποιητικά. Ο επικοινωνιακός στόχος σχεδόν δεν επιτυγχάνεται. β) Το γραπτό δεν είναι οργανωμένο ώστε να ταιριάζει με τον ζητούμενο τύπο κειμένου. Σε αρκετά σημεία του κειμένου δεν ακολουθούνται οι σωστοί κανόνες στίξης. Σε πολλά σημεία δεν χρησιμοποιούνται οι σωστές ή κατάλληλες συνδετικές λέξεις ή φράσεις κι έτσι ο λόγος δεν ρέει με φυσικότητα. γ) Πολλές λέξεις δεν χρησιμοποιούνται σωστά για την ανάπτυξη του θέματος. Δεν επιλέγονται οι κατάλληλες γραμματικές – συντακτικές δομές. δ) Υπάρχουν πολλά γραμματικά, συντακτικά και ορθογραφικά λάθη αρκετά από τα οποία παρεμποδίζουν την επικοινωνία.	11-20
6. ΜΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ α) Το γραπτό του υποψηφίου αναπτύσσει ελάχιστα σημεία του κειμένου. Ο επικοινωνιακός στόχος δεν επιτυγχάνεται. β) Το γραπτό δεν είναι καθόλου οργανωμένο ώστε να ταιριάζει με τον ζητούμενο τύπο κειμένου. Σε πολλά σημεία δεν ακολουθούνται οι σωστοί κανόνες στίξης. Στα περισσότερα σημεία δεν χρησιμοποιούνται οι σωστές ή κατάλληλες συνδετικές λέξεις ή φράσεις κι έτσι ο λόγος δεν ρέει με φυσικότητα. γ) Οι περισσότερες λέξεις δεν χρησιμοποιούνται σωστά ή κατάλληλα για την ανάπτυξη του θέματος. Δεν επιλέγονται οι κατάλληλες γραμματικές – συντακτικές δομές. δ) Υπάρχουν πολλά και σοβαρά γραμματικά, συντακτικά και ορθογραφικά λάθη τα οποία παρεμποδίζουν την επικοινωνία.	1-10

Μη βαθμολογήσιμη απάντηση, συνολικός βαθμός ερωτήματος μηδενικός (0) σε μία ή περισσότερες από τις παρακάτω περιπτώσεις:

1. Κενό απαντητικό τετράδιο ή μη αναγνώσιμη γραφή (κείμενο δυσανάγνωστο σε βαθμό που το καθιστά ακατανόητο)
2. Ακατανόητο κείμενο (ευανάγνωστο κείμενο αποτελούμενο από ασύνδετες λέξεις και φράσεις χωρίς νόημα)

3. Ανεπαρκής έκταση κειμένου (κείμενο που δεν δίνει αρκετά στοιχεία στον βαθμολογητή ώστε να αξιολογήσει τα επιμέρους κριτήρια)
4. Κείμενο εκτός θέματος (ευανάγνωστο κείμενο επαρκούς έκτασης για αξιολόγηση, που όμως δεν πραγματεύεται το ζητούμενο ερώτημα)

